

Webbläskunnighet

Vad handlar webbläskunnighet om och hur ser processen för informationssökning på nätet ut? Webbläskunnighet ingår i multilitteraciteten. Processerna för att läsa tryckta texter och webbtexter är delvis desamma. Problemlösningssförmågan är starkt förknippad med delområden inom webbläskunnighet.

I begreppet webbläskunnighet ingår grundläggande tekniska kunskaper och färdigheter, textfärdigheter i informationssökning och informationshantering, färdigheter i digital innehållsproduktion, färdigheter i kommunikation, delning och samarbete samt frågor om integritet. Till de tekniska grundläggande färdigheterna hör bland annat hantering av webbmiljöer och program. Till informationssökningens textfärdigheter hör navigering, sökmotorer och sökstrategier, kritisk bedömning och lagring. Till den digitala innehållsproduktionens färdigheter hör att skapa och tillämpa innehåll i olika former samt upphovsrättsliga frågor. Till färdigheterna i kommunikation, delning och samarbete hör bland annat internet, kollaboration och aktivt medborgarskap. Till integritet hör dataskydd och säkerställande av den nätverksbaserade miljön samt individens välbefinnande.

Processen för undersökande webbläsning består av följande faser som bildar en cykel:

1. Skapandet av begrepp för informationssökning: vilken sorts information söker man och i vilket format
2. Formulering av sökord och meningar, sökningar
3. Kritisk bedömning av sökresultatens och källornas relevans och tillförlitlighet
4. Sammanställning av sökresultaten och bedömning av behovet av ytterligare sökningar
5. Tillämpning av sökresultaten och framställning av relevant helhet
6. Delning av den nya helheten.

Särskilt i den fjärde fasen, det vill säga sammanställningen av sökresultaten och bedömningen av behovet av ytterligare sökningar, kan man på nytt gå tillbaka till informationssökningen, formulera nya sökord och göra nya sökningar.

Sammanfattningsvis handlar det om processen för informationssökning, bedömning och framställning som repeteras.

Författare:

Lehtinen, A. & Leino, K. (2019). *Nätkompetens-bilden*. LUKILOKI-projektet 2018–2022. Jyväskylä universitet.

Grafisk formgivning:

Terese Bast

Källor:

Fraillon, J., Ainley, J., Schulz, W., Duckworth, D., & Friedman, T. (2019). Computer and information literacy framework. In *IEA International Computer and Information Literacy Study 2018 Assessment Framework* (pp. 13-23). Springer, Cham.

Hakkarainen, K., Lonka, K., & Lipponen, L. (2004). *Tutkiva oppiminen: Järki, tunteet ja kulttuuri oppimisen sytyttäjinä*. WSOY.

Kiili, C., & Laurinen, L. (2018). *Monilukutaidon mestariksi. Opettaja nettilukemisen ohjaajana*. Jyväskylä: Niilo Mäki Instituutti.

Vuorikari, R., Punie, Y., Gomez, S. C., & Van Den Brande, G. (2016). *DigComp 2.0: The digital competence framework for citizens. Update phase 1: The conceptual reference model* (No. JRC101254). Joint Research Centre (Seville site).